

Bijlage 5: diepte-interviews

Casus 1: schrijfronde

Trajectbegeleider: Ik zelf

Perspectiefgesprek

Tool: schrijfronde

2 keer schrijfronde gebruikt

Observatie tijdens het gesprek

- De opzet van de tool is te ingewikkeld;
Eerst zelf noteren, dan wisselen van blad, daarna schrijven en wisselen, tenslotte er over praten dat zijn te veel stappen. Dit moet simpeler;
- De tool zorgt voor rolverduidelijking;
Inburgeraars komen via dialoog te weten waarvoor ze bij ons terecht kunnen.

Diepte interview

Algemene vragen

- Vond u de tool laagdrempelig?
- Met laagdrempelig wordt gepeild naar mogelijke drempels die u ervaart bij het gebruiken van de tool. Denk hierbij aan factoren zoals talenkennis, cultuurkennis, sociaal-economische kenmerken,...

Ik vind dat de tool te veel drempels vormt. Het is niet ondenkbaar dat iemand analfabeet is, moeite zou hebben met de opzet van de tool. De taal die een inburgeraar spreekt en eventueel schrijft kan nog een extra drempel vormen. Er kan met een tolk worden gewerkt, maar door de vele stappen van de schrijfronde is dit niet evident.

- Hoeveel geeft u de tool op laagdrempeligheid op een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 betekent dat de tool niet laagdrempelig is en 5 dat de tool zeer laagdrempelig is.

Ik geef de tool een 2 op 5 op laagdrempeligheid.

- Vond u de tool gemakkelijk te gebruiken?
- Denk hierbij aan zaken zoals eventueel noodzakelijk voorbereidend werk, of u de tool goed begreep, was het gemakkelijk om de bedoeling van de tool uit te leggen aan de inburgeraar,...?

De instructies van de schrijfronde zijn niet duidelijk genoeg. De eerste inburgeraar waarbij ik de tool gebruikte begreep de opzet van de schrijfronde niet. De tool moet eenvoudig zijn zodat de aandacht naar het gesprek gaat en niet naar de werking van de tool. Eerst woorden noteren omtrent een kernwoord, dan van blad wisselen en bemerkingen noteren om dan tot slot nog eens van blad te wisselen is onnodig complex. De tool is wel gebruiksgemakkelijk eenmaal dat de inburgeraar de tool begrijpt. Er is weinig voorbereidend werk vereist en de tool brengt een dialoog op gang.

- Hoeveel geeft u de tool op gebruiksgemak op een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 betekent dat u de tool niet gebruiksvriendelijk vindt en 5 dat de tool zeer gebruiksvriendelijk is.

Ik geef de tool een 3 op 5 op gebruiksgemak.

- Is de tool compatibel met Appreciative inquiry (A.I.)?
- Als trajectbegeleider benadert u gesprekken vanuit de A.I. gesprekshouding. Vindt u dat de tool aansluit bij A.I. of moest u een nieuwe gesprekshouding aannemen om de tool te gebruiken?

Ik vind de tool compatibel met A.I. omdat de tool een explorerende ondertoon heeft. De tool zet aan tot een actieve dialoog, dus het bevragende aspect komt minder tot uiting. Het vraagt dus een kleine aanpassing van gesprekshouding, maar zeker geen fundamentele wijzigingen.

- Hoeveel geeft u de tool op compatibiliteit met A.I. op een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 betekent dat de tool niet compatibel met A.I. is en 5 dat de tool zeer compatibel is met A.I.?

Ik geef de tool een 4 op 5 op compatibiliteit met A.I.

Specifieke vragen: de schrijfronde

- Hoe zou u de schrijfronde omschrijven?

De schrijfronde is een explorerende tool die vooral gericht is op het op gang brengen van een dialoog. Doordat inburgeraars associaties maken met een thema worden ze tot reflecteren aangezet. Dit maakt het ook gemakkelijk om dieper op een thema in te gaan. De inburgeraar wordt aangespoord tot zelfreflectie, maar er ontstaan ook gelegenheden om de inburgeraar te informeren (rolverduidelijking,...).

- Ervaart u de schrijfronde als een explorerende tool, waarom wel of waarom niet?

De schrijfronde is zoals reeds gezegd een zeer explorerende tool. De nadruk wordt zelfs eerder gelegd op exploratie dan reflectie. Naar mijn ervaring neigt de schrijfronde meer naar het productgerichte dan het procesgerichte. Onverwacht is dat de schrijfronde ook een vorm van rolverduidelijking vervult voor de trajectbegeleider. Doordat er een dialoog ontstaat over zeer specifieke dingen, is het gemakkelijk voor een trajectbegeleider om zijn rol binnen deze dingen te verduidelijken. De trajectbegeleider kan bij een bepaald thema duidelijk uitleggen wat hij kan betekenen voor een inburgeraar. De tweede inburgeraar waarbij ik het tool gebruikte kwam heel snel tot een toekomstbeeld en een actieplan om dit perspectief te bereiken.

- Biedt de schrijfronde een duidelijk zicht op de visie van een IB omtrent het besproken thema?

De schrijfronde werkt zeer verduidelijkend. Een bepaald thema kan grondig worden uitgewerkt en de visie van de inburgeraar wordt snel duidelijk.

- Stimuleert de schrijfronde de IB tot actieve participatie in het gesprek?

De schrijfronde stimuleert de IB tot actieve participatie tijdens het gesprek. Er ontstaat zelfs een eerder authentiek gesprek, waarbij beiden partijen zowel bevragen als beantwoorden. Bij A.I. is enkel de trajectbegeleider de vragende partij, waardoor een soort van machtsafbakening ontstaat. Het is immers de inburgeraar die zichzelf blootgeeft.

Conclusie

- Denkt u dat de schrijfronde een denkproces op gang heeft gebracht bij de inburgeraar?

De eerste inburgeraar waarbij ik de schrijfronde gebruikt heb was al anderhalf jaar in België. Hij was eigenlijk al gesetteld en tevreden met zijn huidige. Desalniettemin was het waardevol om hem over de dingen die hem gelukkig maken te laten reflecteren. Ik denk dat de schrijfronde zeker een denkproces heeft gestart. Momenteel kan ik niet zoveel betekenen voor de inburgeraar, maar de inburgeraar weet nu wat ik voor hem kan betekenen in de toekomst.

De tweede inburgeraar waarbij ik de schrijfronde gebruikte was nog maar een aantal maanden in België. Toch kon ze heel snel noteren wat ze in de toekomst wil bereiken en hoe ze dit gaat doen. De randvoorwaarden bij dit gesprek waren ideaal (hoog opgeleide inburgeraar, vloeiend Engels, klaar met Nederlands 1.1 en 1.2,...). De schrijfronde zette haar even aan tot reflecteren over de toekomst, maar volgens mij had de inburgeraar dit al vaker gedaan. Ik denk dat de schrijfronde in dit gesprek eerder voor een bevestiging zorgde. Toch werd ook deze inburgeraar aangespoord tot het nadenken over haar toekomst.

- Welk(e) gevoel(ens) krijgt u bij het gebruiken van de tool en waarom?

Door de vele instructies was ik een beetje bang om de schrijfronde te gebruiken. Eenmaal dat de inburgeraar de instructies begreep, voelde ik mij comfortabeler. Bij de eerste inburgeraar duurde dit even; het tweede gesprek verliep omwille van ideale randvoorwaarden zeer vlot.

- Zijn er veranderingen die u zou aanbrengen bij de tool?

Ik zou een aantal van de instructies voor de schrijfronde flexibeler maken. Het kan nuttig zijn om in een gesprek zowel de inburgeraar als de trajectbegeleider te laten brainstormen. Dit kan er bijvoorbeeld voor zorgen dat de inburgeraar zijn visie over een thema kan vergelijken met hoe de trajectbegeleider dit ziet. Het is echter niet noodzakelijk om dit tijdens elk gesprek te doen. Het heeft weinig waarde voor een hoogopgeleide die goed zijn weg vindt in de samenleving, om op het blad van de trajectbegeleider nog eens over de VDAB te lezen, het belang van Nederlands,... Aan de andere kant kan het ook dat een inburgeraar geen idee heeft wat hij moet neerschrijven. Het is dan beter dat alleen de trajectbegeleider associaties noteert bij een kernwoord en dat de inburgeraar mee kan volgen. Op deze manier verkrijgt de schrijfronde eenzelfde flexibiliteit als de identiteitscirkel.

- Gaat u de tool in de toekomst gebruiken? Waarom wel of waarom niet?

- **Casus 2: identiteitscirkel**

Trajectbegeleider x

Afrondingsgesprek

Tool: identiteitscirkel

1 keer identiteitscirkel gebruikt

Observatie tijdens gesprek

- K. kiest aanpak van Mind-Spring (rollen);
- K. gebruikt 2 cirkels om de rollen van vroeger en nu te vergelijken. Cirkel brengt het gesprek op gang; door de cirkel wordt het verhaal van de IB goed in kaart gebracht;
- Inburgeraar heeft universitair diploma; ze begrijpt onmiddellijk wat rollen zijn. De tool is gemakkelijk toegankelijk voor haar; dit zegt niets over de toegankelijkheid voor lager geschoolde inburgeraars.

Diepte interview

Algemene vragen

- Vond u de tool laagdrempelig?
- Met laagdrempelig wordt gepeild naar mogelijke drempels die u ervaart bij het gebruiken van de tool. Denk hierbij aan factoren zoals talenkennis, cultuurkennis, sociaal-economische kenmerken,...

Ik vind de tool zeker laagdrempelig. Het gebruik van de tool is wel afhankelijk van de cultuur waaruit iemand komt. Ik heb de benadering van de rollen gekozen. Welke rollen had je in jouw land en welke rollen neem je op in België? De persoon waarmee ik gesproken heb was hooggeschoold; ze wist wat rollen zijn en wat ze wou. Deze aanpak geldt niet voor iedereen; niet iedereen is hooggeschoold en niet iedereen weet precies wat ze willen. De benadering voor de identiteitscirkel kan makkelijk worden aangepast. Bij laaggeschoolden kan de cirkel bv. gebruikt worden om een dagindeling voor te stellen. Er is een verschil in hoog- en laaggeschoolde cliënten, maar de tool is laagdrempelig te gebruiken. Met tolken werken is geen probleem want die vertalen alles. Misschien is het voor analfabeten een moeilijkheid om de tool te gebruiken, omdat de tool schriftelijk is. Dit zal wel lukken maar met meer moeite.

- Hoeveel geeft u de tool op laagdrempeligheid op een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 betekent dat de tool niet laagdrempelig is en 5 dat de tool zeer laagdrempelig is.

Ik geef de tool een 4 op 5 op laagdrempeligheid.

- Vond u de tool gemakkelijk te gebruiken?
- Denk hierbij aan zaken zoals eventueel noodzakelijk voorbereidend werk, of u de tool goed begreep, was het gemakkelijk om de bedoeling van de tool uit te leggen aan de inburgeraar,...?

Ik vond het zeker gemakkelijk om de tool te gebruiken. Er is vrijwel geen voorbereiding nodig, alleen maar 2 bladeren met een cirkel. De inburgeraar begreep meteen wat de bedoeling van de tool is; Ik heb niet veel uitleg moeten geven.

- Hoeveel geeft u de tool op gebruiksgemak op een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 betekent dat u de tool niet gebruiksvriendelijk vindt en 5 dat de tool zeer gebruiksvriendelijk is.

Ik geef de tool een 5 op 5 voor gebruiksgemak.

- Is de tool compatibel met Appreciative inquiry (A.I.)?
- Als trajectbegeleider benadert u gesprekken vanuit de A.I. gesprekshouding. Vindt u dat de tool aansluit bij A.I. of moest u een nieuwe gesprekshouding aannemen om de tool te gebruiken?

Ik vind dat de tool zeker aansluit bij A.I. Door de tool te gebruiken is er de mogelijkheid om dieper in te gaan op bepaalde zaken. Het maakt het gemakkelijker om door te vragen en om interesse te tonen. Dit is zeker vergelijkbaar met A.I. en valt onder dezelfde noemer.

- Hoeveel geeft u de tool op compatibiliteit met A.I. op een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 betekent dat de tool niet compatibel met A.I. is en 5 dat de tool zeer compatibel is met A.I.?

Ik geef de tool een 5 op 5 voor compatibiliteit met A.I.

Specifieke vragen: de identiteitscirkel

- Vergemakkelijkt de identiteitscirkel het perspectiefgesprek?

Jazeker, mijn inbreng was sowieso al heel vlot maar door de cirkel ben ik dingen te weten gekomen over de inburgeraar die ik anders nooit zou zijn te weten gekomen. Er zijn dus andere zaken aan bod gekomen.

- Stimuleerde de identiteitscirkel de inburgeraar om over nieuwe thema's te praten?

Ik denk het wel omdat we het ook over haar familiale en persoonlijke situatie hebben gehad. Dat is niet gemakkelijk want daar praten mensen niet zo makkelijk over. Als trajectbegeleider is het ook niet gemakkelijk om over de gezinssituatie,... vragen te stellen omdat dat soms raar over komt. Door de cirkel te gebruiken verliep dit heel vlot en natuurlijk.

- Ervoert u de identiteitscirkel als een flexibele tool?

Jazeker, ik denk dat je er heel veel kanten mee op kan gaan. Je kan het hebben over rollen maar ook over dagbesteding; het is zeker een flexibele tool.

Conclusie

- Denkt u dat de identiteitscirkel een denkproces op gang heeft gebracht bij de inburgeraar?

Zeker, ik denk van wel. De inburgeraar heeft via de cirkels zeker kunnen nadenken over de volgende stappen die ze wil nemen.

- Welk(e) gevoel(ens) krijgt u bij het gebruiken van de tool en waarom?

Ik vond het heel gemakkelijk om te gebruiken. Het was de eerste keer dus het was wel onwennig omdat ik moest kijken hoe uit te leggen en begrepen te worden. Maar nu ik het 1 keer heb gedaan zal het de volgende keer zeker vlotter gaan. Ik heb er een heel positief gevoel bij.

- Zijn er veranderingen die u zou aanbrengen bij de tool?

Ik zou er niets aan veranderen, je kan heel veel variëren in het gebruik van de tool, dus ik denk niet dat er iets verandert moet worden.

- Gaat u de tool in de toekomst gebruiken? Waarom wel of waarom niet?

Ik ga hem zeker gebruiken, vooral ook omdat de tool bij iedereen kan worden toegepast; zowel bij mensen die een heel duidelijk perspectief hebben, als bij mensen die niet weten wat ze willen.

Casus 3: identiteitscirkel

Trajectbegeleider: y

Perspectiefgesprek

Tool: identiteitscirkel

2 keer identiteitscirkel gebruikt

Observatie tijdens gesprek

/

Diepte interview

Algemene vragen

- Vond u de tool laagdrempelig?
- Met laagdrempelig wordt gepeild naar mogelijke drempels die u ervaart bij het gebruiken van de tool. Denk hierbij aan factoren zoals talenkennis, cultuurkennis, sociaal-economische kenmerken,...

Ik heb de identiteitscirkel als laagdrempelig ervaren. Ik heb aan de inburgeraars laten zien wat de bedoeling van de cirkel is door zelf een voorbeeld te maken. Daarna heb ik ze zelf laten proberen om de cirkel te gebruiken. Tegelijkertijd zie ik dat de manier waarop de mensen de cirkel gebruiken verschilt met het voorbeeld. Ik kan na twee gesprekken moeilijk inschatten of dit aan de tool ligt, maar over het algemeen ervaar ik de tool als laagdrempelig.

- Hoeveel geeft u de tool op laagdrempeligheid op een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 betekent dat de tool niet laagdrempelig is en 5 dat de tool zeer laagdrempelig is.

Ik geef de tool een 4 op 5 op laagdrempeligheid.

- Vond u de tool gemakkelijk te gebruiken?
- Denk hierbij aan zaken zoals eventueel noodzakelijk voorbereidend werk, of u het tool goed begreep, was het gemakkelijk om de bedoeling van de tool uit te leggen aan de inburgeraar,...?

Ja, ik vond het gemakkelijk om de tool te gebruiken. Het was ook gemakkelijk om de bedoeling van de tool uit te leggen, maar misschien kwam dit doordat ik automatisch eerst zelf een voorbeeld heb gemaakt. Ik heb dit gedaan omdat ik dacht dat dit mijn uitleg verduidelijkt. Bij de twee gesprekken waar ik de cirkel heb gebruikt begrepen de mensen vlug wat de bedoeling van de cirkel is; ze begonnen de cirkel al snel zelf in te vullen. Er is niet veel voorbereidend werk. Het was de eerste keer dat ik de cirkel gebruikte, dus ik moest even nadenken over hoe ik de cirkel ging gebruiken. Dit zal echter vlotter gaan als ik de cirkel meer begin te gebruiken.

- Hoeveel geeft u de tool op gebruiksgemak op een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 betekent dat u de tool niet gebruiksvriendelijk vindt en 5 dat de tool zeer gebruiksvriendelijk is.

Ik geef de tool een 4 op 5 op gebruiksgemak.

- Is de tool compatibel met Appreciative inquiry (A.I.)?
- Als trajectbegeleider benadert u gesprekken vanuit de A.I. gesprekshouding. Vindt u dat de tool aansluit bij A.I. of moest u een nieuwe gesprekshouding aannemen om de tool te gebruiken?

Ik vind dat de tool in de twee gesprekken zeer goed aansloot bij A.I.; het gesprek verliep heel natuurlijk. Ik heb ervoor gekozen om de cirkel te laten invullen met dingen die belangrijk zijn voor de inburgeraars. Bij de twee testgesprekken vulden de inburgeraars alleen maar positieve dingen in of dingen waar ze naar toe willen werken. Het was gemakkelijk voor mij om daarop in te gaan en om het gesprek vanuit sterktes te benaderen. Ik ervoer zeker niets tegenstrijdigs met A.I.

- Hoeveel geeft u de tool op compatibiliteit met A.I. op een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 betekent dat de tool niet compatibel met A.I. is en 5 dat de tool zeer compatibel is met A.I.?

Ik geef de tool een 5 op 5 op compatibiliteit met A.I.

Specifieke vragen: de identiteitscirkel

- Vergemakkelijkte de identiteitscirkel het perspectiefgesprek?

Ik zou de cirkel misschien bij andere inburgeraars moeten gebruiken. Bij de meeste inburgeraars waarmee ik een perspectiefbepaling heb gedaan, verloopt het gesprek vrij vlot. Ik heb nog niet veel het gevoel gehad dat ik een tool nodig heb om het gesprek te faciliteren. Als het stroef verloopt heeft dat meer met andere factoren te maken zoals een partner die er perse bij wil zijn. Misschien moet ik nog eens de cirkel gebruiken bij iemand waarbij het gesprek stroever verloopt, dan kan ik een gefundeerder antwoord geven. Perspectiefgesprekken zijn niet de gesprekken die het moeilijkste verlopen. De moeilijkste gesprekken zijn met verplichte inburgeraars die 10 keer vragen "moet ik Nederlands volgen?". De meeste inburgeraars weten wat ze willen. Voor het gesprek zelf heb ik niet veel verschil gemaakt, maar de tool is wel een fijne methodiek om te gebruiken.

- Stimuleerde de identiteitscirkel de inburgeraar om over nieuwe thema's te praten?

Wat mij vooral is opgevallen, is het visueel effect van de cirkel. Ik wist welke richting dat de inburgeraar uit wou (dit was tijdens de intake al duidelijk), maar in de helft van de cirkel had hij geschreven "ik wil hier een beter leven dan in Irak". Dat was visueel heel duidelijk en in een gesprek zou dit nooit zo uitdrukkelijk naar voren zijn gekomen. Ik vond het frappant dat hij de helft van de cirkel gebruikte om deze wens uit te drukken. Hij zou dat misschien later in een gesprek hebben laten vallen, maar door de cirkel was dit heel duidelijk en dat vond ik fijn. Ik had niet veel tijd om in te gaan op dit nieuwe thema maar ik kan dit tijdens een vervolgesprek gebruiken.

- Ervoer u de identiteitscirkel als een flexibele tool?

Ja, zeker doordat ik de verschillende interpretaties heb gehoord van hoe je de tool kan gebruiken. In het begin was het verwarrend omdat ik de tool nog nooit heb gebruikt. Ik moest kiezen vanuit welke invalshoek ik de tool ging gebruiken. Die flexibiliteit is ook goed; indien een manier niet goed gaat, dan kun je overschakelen op een andere manier. Het is belangrijk als trajectbegeleider om meer ervaring op te doen. Hoe meer dat je de tool gebruikt, hoe meer dat

je aanvoelt welke invalshoek je het beste ligt. Zo kun je de werking van de tool het beste overbrengen naar een ander, waardoor deze dit sneller oppikt.

Conclusie

- Denkt u dat de identiteitscirkel een denkproces op gang heeft gebracht bij de inburgeraar?

Bij mij zorgde de identiteitscirkel eerder voor een bevestiging; de inburgeraars wisten al goed waar ze naartoe willen. Door het visueel voor te stellen en er nummertjes aan te geven hebben we wel structuur aangebracht in hun plannen. We hebben per item besproken welke stappen ze reeds hebben genomen (A.I.) om hun doelen te bereiken en hoe we hier in de toekomst verder aan kunnen werken. De mensen zijn pas in begeleiding en ik ben van plan om de kopieën van de cirkel bij te houden. Later evalueer ik hun oorspronkelijke cirkel dan met hen, zodat ze zien hoe ze zijn gegroeid, welke dingen zijn er bijgekomen,...? Misschien ga ik een vergelijking maken met hoe het nu was en hoe het dan is; dat kan wel pas als ze klaar zijn met een TO. Het is fijn voor de mensen om hun progressie te kunnen zien. Het is goed voor mensen die in een dip zitten of als er dingen gebeuren waar ze geen vat op hebben waardoor het programma niet goed verloopt om nog eens die cirkel te laten zien. Dan wordt weer duidelijk waar ze voorheen naartoe wilden. Voor sommigen kan het goed zijn om concreet te laten zien "dit wou je zelf".

- Welk(e) gevoel(ens) krijgt u bij het gebruiken van de tool en waarom?

De eerste keer dat ik de tool gebruikte was ik erg zenuwachtig, maar dat kwam meer doordat de hele familie van de inburgeraar aanwezig was tijdens het gesprek. Eigenlijk vond ik het aangenaam om de tool te gebruiken; ik vind het fijn om dingen uit te leggen en om mensen te doen nadenken. Op het einde van het gesprek voelde ik mij voldaan; ik had de tool gebruikt, ook al was het niet helemaal volgens de regels van de kunst. Ik kan er geen gevoel op plakken maar het voelde positief en ik heb zin om de tool meer te gebruiken, om ermee te oefenen.

- Zijn er veranderingen die u zou aanbrengen bij de tool?

Ik heb de tool te weinig gebruikt om hierop te antwoorden. Op dit moment zou ik er niets aan veranderen. Misschien moet de tool worden getest met gesprekken die minder vlot verlopen. Dan ga ik eerder nadenken "hoe komt dit"? Het is een vrij visuele en simpel tool. Op dit moment zou ik niets veranderen maar ik heb de tool dan ook niet zoveel gebruikt.

- Gaat u de tool in de toekomst gebruiken? Waarom wel of waarom niet?

Ik ga de tool zeker nog gebruiken. In de eerste plaats omdat het iets nieuws is en het is een andere manier om een gesprek met mensen aan te knopen. Na al die tijd is het fijn om eens iets nieuws te doen. Ten tweede denk ik dat het mensen ook kan helpen op vlak van visuele ondersteuning, structuur. Ik wil het ook uitproberen en kijken hoe ikzelf kan groeien in het gebruiken van de tool en hoe ik het nog beter kan doen in de toekomst.

Casus 4: identiteitscirkel

Trajectbegeleider: z

Perspectiefgesprek

Tool: identiteitscirkel

1 keer identiteitscirkel gebruikt

Observatie tijdens gesprek

/

Diepte interview

Algemene vragen

- Vond u de tool laagdrempelig?
- Met laagdrempelig wordt gepeild naar mogelijke drempels die u ervaart bij het gebruiken van de tool. Denk hierbij aan factoren zoals talenkennis, cultuurkennis, sociaal-economische kenmerken,...

Deze methode is niet laagdrempelig voor iedereen, ik denk dan aan analfabeten, andere landen waar er meer een wij-cultuur bestaat i.p.v. een ik-cultuur en geen gemeenschappelijke contacttaal. Maar voor een heel aantal inburgeraars is dit wel een fijne manier van werken. In mijn casus ging het om een jonge Hongaarse dame (22j), tandartsassistente, spreekt goed Engels en ze zit in module 2.2 Nederlands.

- Hoeveel geeft u de tool op laagdrempeligheid op een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 betekent dat de tool niet laagdrempelig is en 5 dat de tool zeer laagdrempelig is.

Ik geef de tool een 3 op 5 op laagdrempeligheid.

- Vond u de tool gemakkelijk te gebruiken?
- Denk hierbij aan zaken zoals eventueel noodzakelijk voorbereidend werk, of u de tool goed begreep, was het gemakkelijk om de bedoeling van de tool uit te leggen aan de inburgeraar,...

Indien er een gemeenschappelijke taal is, is het gemakkelijk om uit te leggen. Visueel voor de inburgeraar. Ik heb drie cirkels gebruikt: thuisland, heden, toekomst. Zo kan de

inburgeraar zien waar ze naar toe wil werken en op welke vlakken er meer werk nodig is dan andere. Ook: wie kan mij hierbij helpen, welke diensten, welke mensen, vrienden, familie,....

- Hoeveel geeft u de tool op gebruiksgemak op een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 betekent dat u de tool niet gebruiksvriendelijk vindt en 5 dat de tool zeer gebruiksvriendelijk is.

Ik geef de tool een 4 op 5 op gebruiksgemak.

- Is de tool compatibel met Appreciative inquiry (A.I.)?
- Als trajectbegeleider benadert u gesprekken vanuit de A.I. gesprekshouding. Vind u dat de tool aansluit bij A.I. of moest u een nieuwe gesprekshouding aannemen om de tool te gebruiken?

Voor mij is de tool zeer compatibel met AI; je vertrekt van de inburgeraar zelf, wat zijn haar sterktes om te komen waar ze wil geraken. Je toont interesse in de inburgeraar, zonder te oordelen of te sturen in een richting. Ik heb geen andere gesprekshouding aangenomen.

- Hoeveel geeft u de tool op compatibiliteit met A.I. op een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 betekent dat de tool niet compatibel met A.I. is en 5 dat de tool zeer compatibel is met A.I.?

Ik geef de tool een 5 op 5 voor compatibiliteit met A.I.

Specifieke vragen: de identiteitscirkel

- Vergemakkelijkt de identiteitscirkel het perspectiefgesprek?

Ik vond het iets gemakkelijker doordat de cirkel visuele ondersteuning biedt. Je kan laten zien aan de inburgeraar: dit is de situatie, zo was het vroeger en daar wil je naartoe. Voor de inburgeraar was het fijner omdat ik aan de hand van de cirkel kon laten zien wat de bedoeling is. Ik vond het gemakkelijker om zo het gesprek op te bouwen.

- Stimuleerde de identiteitscirkel de inburgeraar om over nieuwe thema's te praten?

Dit heb ik niet ervaren tijdens het gebruiken van de tool. We hebben over de thema's: gezin, werk, vrije tijd, vroeger, nu en de toekomst gesproken. Ik heb drie cirkels gebruikt om te verwijzen naar het verleden, het heden en de toekomst van de inburgeraar. Vroeger waren vrije

tijd en werken veel grotere domeinen voor de inburgeraar. Nu speelt leren een belangrijkere rol (Nederlands leren, cursus maatschappelijke oriëntatie,...) Vrije tijd is dan weer minder geworden doordat de inburgeraar minder sociale contacten heeft. Nieuwe thema's zijn niet aan bod gekomen.

- Ervoer u de identiteitscirkel als een flexibele tool?

Ja, ik heb de cirkel als een flexibele tool ervaren. In de uitleg stond een voorbeeld hoe we één cirkel konden gebruiken, maar je kan ook drie cirkels gebruiken om verleden, heden en toekomst uit te beelden. Het visuele is fijn want dan gaat de inburgeraar zich niet laten belemmeren door te denken "ik moet het Nederlands eerst leren, ik heb de mogelijkheid niet,...". Al de randvoorwaarden vallen weg; je gaat vrij nadenken over waar je naartoe wil.

Conclusie

- Denkt u dat de identiteitscirkel een denkproces op gang heeft gebracht bij de inburgeraar?

Ja, ik denk het wel. Ik denk dat de inburgeraar effectief bezig gaat zijn met waar ze nu staat, waar ze naartoe wil,... Het luik van werken bestaat nu niet dus daar moet ze in investeren. Op vrije tijd en hobby moet ze zich ook focussen; het is er niet, maar vroeger wel en ze wil het weer.

- Welk(e) gevoel(ens) krijgt u bij het gebruiken van de tool en waarom?

De tool was voor mij een houvast; ik had iets om op terug te vallen en in een gewoon gesprek heb je dat niet. Normaal moet je afwachten waar het gesprek naartoe gaat,... De tool gebruiken voelde gemakkelijk, maar ik moet erbij zeggen dat de randvoorwaarden ideaal waren. De inburgeraar was een jonge dame, hoog opgeleid, ze spreekt Engels,... In haar situatie was het dus gemakkelijk om de tool te gebruiken. Ik kan mij voorstellen dat er inburgeraars zijn waarbij dit niet zo is. Ik denk dat het gewoon een kwestie is van de tool uit te proberen en vanuit die ervaring te leren; in welke situaties kan ik de tool gebruiken, in welke niet,...?

- Zijn er veranderingen die u zou aanbrengen bij de tool?

Niet echt; ik gebruik drie cirkels om een soort van tijdsbalk te maken. Momenteel kan ik niet zeggen dat ik veranderingen zou aanbrengen.

- Gaat u de tool in de toekomst gebruiken? Waarom wel of waarom niet?

Ik ga de cirkel zeker gebruiken; vooral bij de gevallen waarbij ik denk dat de inburgeraar er klaar voor is. Het geeft mij een houvast, een veiligheid. De tool laat de inburgeraar nadenken en reflecteren over het verleden, heden en de toekomst, zonder de inburgeraar in een bepaalde richting te sturen. De tool laat ruimte voor open thema's die de inburgeraar zelf invult. Ik ga de tool niet gebruiken als het gesprek via een tolk verloopt; ik denk dat dit te moeilijk is. Moest blijken dat dit toch mogelijk is, dan is het de moeite waard om dit toch t